

*Bigarren Lehendakariordea eta Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailburua
Vicelehendakari Segundo y Consejero de Economía, Trabajo y Empleo*

**AGINDUA, 2026KO IRAILAREN 22KOA, JAURLARITZAKO BIGARREN LEHENDAKARIORDE
ETA EKONOMIA, LAN ETA ENPLEGU SAILBURUARENA, 2026KO IRAILAREN 24AN ETA
25EAN UNIBERTSITATEAZ KANPOKO IKASTETXE PUBLIKOETAKO IRAKASLEENTZAT
DEITUTAKO GREBAN ZEHAR KOMUNITATEARI EMAN BEHAR ZAIZKION EZINBESTEKO
ZERBITZUAK MANTENDUKO DIRELA BERMATZEN DUENA.**

SINDI-K erakunde sindikalak unibertsitatez kanpoko ikastetxe publikoetako irakasleak grebara deitu ditu, 2026ko irailaren 24ko eta 25eko lanaldi osoetan; hilaren 24ko 00:00etan hasi eta 25eko 24:00etan amaituko da, lanaldi osoa (irakaskuntzakoa eta irakaskuntzakoa ez dena) barnean hartuta, halakorik duten ikastetxeetako arratsaldeko eta gaueko txandak barne.

Grebarako deialdiaren helburua Lan Agintaritzari bidalitako jakinarazpenean jasota dago, eta hasitako espedienteen jasota dago.

Espainiako Konstituzioak, 28.2 artikuluan, langileen greba-eskubidea aitortzen du, egungo zuzenbideko estatu sozial eta demokratikoa eratzen duten oinarritzko eskubideetako bat den aldetik.

Beraz, greba egiteko eskubidea erabiltzeak talka egin dezakeenez herritarren gainerako oinarritzko eskubideekin, Konstituzioaren 28. eta 37. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritik, ezinbestekoa da neurri egokiak hartzea komunitatearentzako funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko, ez dadin edukirik gabe geratu gatazkan dauden oinarritzko eskubideetako bat bera ere.

Argi dago oinarritzko eskubideak murrizten dituen edozein neurriren konstituzionaltasuna proportzionaltasun-printzipioak zehaztu behar duela, eta printzipio hori gainditu egiten dela neurriak Konstituzio Auzitegiak ezarritako hiru betekizun edo baldintza betetzen ez baditu (122/1990 KAE, 123/1990 KAE, 8/1992 KAE eta 123/2003 KAE):

1. Egokitasun-judizioa. Haren aplikazioak proposatutako helburua lor dezake.
2. Premia-judizioa. Egoera ikusita, ez dagoela neurri egokiagorik eraginkortasun bereko helburu hori lortzeko.
3. Proportzionaltasun-judizioa. Emandako neurria edo konponbidea haztatua edo orekatua izatea, haren aplikaziotik interes orokorrerako onura edo abantaila gehiago eratortzen direlako gatazkan dauden beste ondasun edo balore batzuei kalteak baino.

Horregatik, grebalarien eskubidea mugatu egin beharko da – amore eman beharko da, Konstituzio Auzitegiaren hitzetan –, baldin eta beren interesak defendatzeak kalte larriagoa eragiten badie komunitateari, funtsezko zerbitzuaren hartzaileari edo prestazioa jasotzeko eskubidearen titularrari, beren errebindikazio edo uziak baino.

Denbora-eremuari dagokionez, elkarren segidako bi lanaldi osori eragiten dien greba da, zehazki 2026ko irailaren 24ari eta 25ari.

Jarduera-eremuari dagokionez, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako irakasleentzat deitutako greba da. Aurkeztutako greba-deialdiak honako etapa eta ziklo hauetako ikasleei eragiten die:

Haur Hezkuntza, I. zikloa (0-2 urte) eta II. zikloa (3-5 urte)

Lehen Hezkuntza

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

Batxilergoa eta Lanbide Heziketako zikloak

Araubide Bereziko Irakaskuntzak.

Hezkuntzarako eskubidea oinarritzko eskubidea da, Konstituzioaren 27. artikuluan aitortua. Eskubide hori, zentzu zabalean ulertuta, pertsonen bizitzan zehar hedatzen da, eta, ondorioz, bizitzako lehen urteak ere barnean hartzen ditu. Izan ere, urte horietan beharrezkoa da hezkuntza-zerbitzua ematea, haurren garapen integrala ahalbidetzeko.

Haur-eskolei dagokienez, funtsezko zerbitzua da, bai hezkuntzarako oinarritzko eskubidearen ikuspegitik (Konstituzioaren 27. artikuluan aitortua), bai lana eta familia uztartzeari eragiten dion ikuspegitik, lan-eskubideari lotuta baitago, gizarte-harremanen bilakaeraren aurrean gaudelako, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiaren 2009ko urriaren 28ko Epaia adierazi zuen bezala.

Jokoan dauden eskubideen funtsezkotasuna bermatuko duten gutxieneko zerbitzuak ezartzeari dagokionez, ikastetxeak irekitzea nahitaezkoa da ikasleak sartzeko, eta beharrezkoa grebarekin bat egiten ez duten langileek lanerako duten eskubidea baliatzeko, Konstituzioaren 35. artikuluan aitortua. Hori dela eta, gobernu-agintaritzak gutxieneko zerbitzutzat jotzen du ikastetxeetarako eta lotutako eraikinetarako sarbide-kontrola bermatzea, gutxienez grebarako eskubidea ez baliatzea erabakitzen duten langileen eta ikasleen sarbidea zaintzeko, ikastetxeak ireki ezean erabat eta justifikaziorik gabe eragotziko bailitzateke lanerako eta hezkuntzarako eskubide korrelatiboa.

Unibertsitatez kanpoko ikastetxeak irekitzeko beharrizan bakarra ez da «ikastetxea irekitzea» jarduera material gisa; aitzitik, irakaskuntza-egitekoaren edo jardueraren ezinbesteko «funtzionamendu-errutinak» gauzatu behar dira, ikastetxe horietan instalazioak edo materialak zaintzeko eta ikasleak zaintzeko egiten direnen artean; izan ere, ikastetxe haietara ikasle adingabeak joaten direnez, berebiziko arreta eskatzen da ekiditeko modukoak diren arriskuak ezabatze edo murrizteko, instalazioak behar bezala edukiz eta mantenduz, baita zaintzeko eta kontrolatzeko lanak eginez.

Horren ondorioz, ikastetxe horietan, gutxieneko zerbitzu gehigarri gisa, aginte- eta/edo zuzendaritza-ahalmena duten pertsonak egotea ezarri beharko da, prebentzio eta segurtasunerako arreta ikastetxe haietara joaten diren adingabeentzat ikuspuntu objektibo batetik arriskutsuak izan litezkeen guneetara zuzentzeko ardura beren gain hartu dezaten.

Horregatik guztiagatik, deitutako grebaren kasuan, lan-agintaritza honek egokitzen du zuzendaritza-taldeko pertsona bat ezartzea, grebaren eraginpeko ikastetxe guztietan, ikastetxeetara sartzeko kontrola bermatzeko, ikastetxe bakoitzeko eta atxikitako eraikin bakoitzeko.

Bestalde, adierazi den bezala, ikastetxeak irekitzeko behar-beharrezkoak diren «funtzionamendu-errutinak» egin behar dira irakaskuntza-eginkizunerako edo -jarduerarako, haietan ematen diren instalazio edo elementu materialetarako eta zaintza- eta zaintza-lanetarako.

Ikastetxeetan zaintza- eta zaintza-eginkizunak betetzen direla bermatzeko, lan-agintaritza honek egokitzen du hezkuntza-etapak bereiztea. Ikasleen segurtasuna bermatu ahal izateko, bereziki haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeentzat eta hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak dituzten ikastetxeentzat, ikasleen heldutasun-maila hartu behar da kontuan.

Adinaren arabera, ikasleek zaintza- eta kontrol-maila handiagoa edo txikiagoa behar dute, eta eman behar zaizkien zainketa integralek intentsitate desberdina izan behar dute.

Bereizketa hori, heldutasun-mailan eta ikasleen zaintza- eta zaintza-beharrizanetan oinarritua adinaren arabera, 2019ko urtarrilean, martxoan, apirilean, maiatzean, azaroan eta abenduan deitutako grebetan erabili zen, Gizarte Ekimeneko Irakaskuntzaren sektorean, eta Lan Agintaritza hau behartu zuten ezartzen ziren gutxieneko zerbitzuak birplanteatzera, ikasleen segurtasuna bermatze aldera, bereziki haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeetarako eta hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak dituzten ikastetxeetarako. Hori guztia 2019ko urtarrilaren 15eko Aginduan jaso zen, eta hurrengo deialdietan emandako aginduetan mantendu zen. Agindu horietako bi, zehazki 2019ko urtarrilaren 15eko Agindua eta 2019ko martxoaren 7ko Agindua, errekurritu egin ziren Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, eta hark, ekainaren 26ko 327/2019 Epaian (59/2019 Administrazioarekiko Auzi Errekurtso Arrunta eta 62/2019 Errekurtso Metatua) eta irailaren 10eko 361/2019 Epaian (177/2019 Babes Jurisdikzionaleko Administrazioarekiko Auzi Errekurtsoa), ezetsi egin zituen errekurtsoak, eta berretsi egin zituen aipatu ditugun aginduak.

Hala, Haur Hezkuntzako 1. zikloko (0-2 urte), 2. zikloko (3-5 urte) eta Lehen Hezkuntzako (6-11 urte) etapetan, beharrezkotzat jotzen da gutxieneko zerbitzu horiek areagotzea, aipatutako etapetan ikastetxe bakoitzean matrikulatutako ikasle-kopuruaren arabera, ikasleen segurtasuna eta osasuna bermatu ahal izateko.

2022ko azaroaren 29ko Agindua eman zen, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Hezkuntza Sailaren unibertsitatez kanpoko ikastetxe publikoen, eta Haurreskolak Partzuergoaren haur-eskoletan greba egiteko deialdia egiteko, 2022ko azaroaren 30ean eta abenduaren 14an, lanaldi osoan. Agindu hori errekurritu egin zen Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, eta apirilaren 20ko 204/2023 epaian (1015/2022 Oinarrizko Eskubideak Babesteko Administrazioarekiko Auzi Errekurtsoa) errekurtsoa ezetsi egin zuen errekurtsoa, eta berretsi egin zuen aipatu dugun agindua, honako hau oinarri hartuta: "helburua eskola-umeak babestea eta haien segurtasuna bermatzea da, eta horrek, hasiera batean, ez du kausa-ondoriorik grebaren iraupenarekin".

Era berean, 2025eko urtarrilaren 21eko eta 2025eko martxoaren 21eko aginduak eman dira, EAEko hezkuntza publikoaren sektorean 2025eko urtarrilaren 22an eta 23an eta otsailaren 26an eta 27an eta 2025eko martxoaren 25ean, 26an eta 27an eta apirilaren 1ean eta 2an, hurrenez hurren, deitutako grebak direla eta.

Aipamen berezia merezi dute hezkuntza bereziko ikastetxeek eta hezkuntza bereziko ikasgela egonkorrek. Egoera bereziak direla-eta, desgaitasuna eta mendetasun-maila handia duten pertsonen laguntza orokorra behar duten ikasleak joaten dira zentro eta ikasgela horietara. Laguntza horiek oso arreta indibidualizatua eta baliabide intentsibo eta jarraituak behar dituzte. Horregatik, ikastetxe horiei datzekien babes-funtzioa babesteko, beharrezkotzat jotzen da gela horietan egon ohi diren langileen % 50 egotea.

Nahiz eta aipatutako aginduetan ezarritako gutxieneko zerbitzuak ez diren premisa juridiko lotesleak deialdi honetako gutxieneko zerbitzuak finkatzeko – doktrina konstituzionalak galarazitako inferentzia –, aukera ematen dute egiaztatzeko zer eragin positibo edo negatibo izan dituzten, deialdi horietako gutxieneko zerbitzuek ezarritako babesei dagokienez, agindu honek babestu nahi dituen eskubide eta ondasun konstituzionaletan – grebarena barne –. Horregatik, agindu honek orduan emandako gutxieneko zerbitzuei eusten die.

Hori dela eta, Lan Harremanei buruzko Errege Lege-Dekretuaren (martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege-Dekretuaren) 10.2. artikulua aipatzen duen prozedura hasi da, eta entzunaldia eman zaie ukitutako aldeei, enpresa-elkarteei eta sindikatuen ordezkari, baita Foru Aldundiari ere, alegazioak egin ditzaten gizartearentzako funtsezkoak diren zerbitzu hauek bermatzeko beharrianari buruz, bai eta, hala badagokio, estali beharreko gutxieneko zerbitzuak proposa ditzaten ere.

Konstituziokontrakotasun aitortua duen arau horretan (11/1981 KAE, apirilaren 8koa [KAB 1981\11]), Konstituzioaren 28.2 artikularekin bat etorritik, grebarako eskubideari buruzkoa, honako hau ezartzen baitu: "Eskubide horren erabilera arautzen duen Legeak beharrezko bermeak ezarriko ditu komunitatearen funtsezko zerbitzuak mantentzen direla ziurtatzeko", gobernu-agintaritzari ematen zaio berme-neurriak hartzeko aukera, izaera desberdinekoak, greba-kasuetan funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko. Neurri horietako bat izango da, administrazio-ebazpen bidez, jarduerari eusteko ezinbestekoak diren gutxieneko zerbitzuak ezartzea eta, ondorioz, jarduera hori egiteko langile jakin batzuei dei egitea, zerbitzu horiek eman behar baitira.

Hori dela eta, Lan Harremanei buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10.2 artikuluan aipatzen den prozedura bideratu da, eta eragindako alderdiei entzunaldia eman zaie, gobernu-erabakiak eraginpean hartu beharko dituen zerbitzuei eta langileei buruzko proposamenak egin ditzaten.

Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen azaroaren 5eko 323/2024 Dekretuaren 3. artikulua aipatutako Sailaren titularrari esleitzen dizkio ekainaren 23ko 18/2024 Dekretuak (Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazio sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen) lan-legeria betearaztearen arloan bereganatutako eskumenak. Zehazki, aipatutako artikuluen 2.j) apartatuak ezartzen du ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuak xedatzen duen eskumen delegatua egikaritzea, hau da, zerbitzu publikoak edo premia biziko eta atzeraezineko zerbitzuak eskaintzeko ardura duten enpresa, entitate edo erakundeetan greba-eskubideaz baliatzen direnean, Autonomia Erkidegoko funtsezko zerbitzuei jardunean eutsiko zaiela ziurtatzeko behar diren neurriak hartzeko eskumena.

Horregatik guztiatik, Horregatik guztiatik, Jaurlaritzako bigarren Lehendakariordeak eta Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailburuak, Eusko Jaurlaritzaren ordezkaritza hartuta, honako hau

EBAZTEN DU:

Lehen. - Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez kanpoko ikastetxe publikoetako irakasleentzat 2026ko irailaren 24an eta 25ean deitutako greba-eskubidea baliatzeko, lanaldi osoan, hilaren 24ko 00:00etatik 25eko 24:00etara, jarraian zehazten diren funtsezko prestazioak eta horiei dagozkien gutxieneko zerbitzuak mantendu beharko dira:

1.- Grebak eragindako ikastetxe guztietan, ikastetxeetara sartzeko kontrola bermatzeko, ikastetxe bakoitzeko eta atxikitako eraikin bakoitzean: zuzendaritza-taldeko kide bat.

2.- Babes-funtzioa bermatzeko, 1. paragrafoan ezarritako zerbitzuez gain, honako hauek ezarri beharko dira:

2.1. Hezkuntza-etapa bakoitzeko irakasle bat (Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza, DBH, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa).

2.2. Haur Hezkuntzako 1. eta 2. zikloetako etapetan eta Lehen Hezkuntzako etapan, etapa bakoitzean matrikulatutako 100 ikasletik gora, irakasle 1 gehituko da dagokion etapa bakoitzean. 200 ikasletik gora, beste irakasle bat eta horrela, hurrenez-hurren, 100 ikasleko muga gainditzen den bakoitzean.

2.3 Hezkuntza Bereziko ikastetxeetan edo Hezkuntza Bereziko Gela Egonkorretan, ikasgeletako ohiko langileen % 50.

Bigarrenena. - Dagozkion administrazio-izapideak betez gero, aipatutako zerbitzuak aldatu ahal izango dira grebaren iraupenagatik, edo arrazoi higieniko biosanitarioak edo bat-bateko ezohiko arrazoiak direla-eta ezinbestekoa baldin bada.

Hirugarrena. – 1. Grebarako eskubidea erabiltzen ez duten langileek emango dituzte lehentasunez aipatutako zerbitzuak.

2. Langileen ordezkarietara entzun eta gero, Enpresa Zuzendaritzak izendatuko ditu gutxieneko zerbitzuak bete behar dituzten langileak eta langile horiek, txandaka, bete beharreko eginkizunak. Nolanahi ere, orain arte esandakoak eta aurreko artikuluan nahiz indarreko legedian ezarritako mugak errespetatu beharko dira.

Laugarrena. Agindu honen aurreko apartatueta biltutako gutxieneko zerbitzuak ezin izango dira aldatu horiek egiteko izendatuta dauden langileen aldaketen edo lanuzteen ondorioz. Halakorik gertatuz gero, legez kontrakotzat joko dira eta horiek egiten dituztenak izango dira erantzule, eta erantzukizuna eskatuko zaie indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren arabera.

Bosgarrena. - Aurreko artikuluetan xedatutakoa gorabehera, greba egiten duten langileen eskubideak, grebari buruzko araudiak aitortzen dituenak, ez dira inola ere murriztuko, ezta grebarako deia egin dutenen eskakizunen izapidetzea eta ondorioak mugatuko ere.

Seigarrena. - Jakinarazten den egunean jarriko da indarrean agindu hau.

Zazpigarrena. - Agindu honen berri eman behar zaie interesdunei, urriaren 1eko 39/2015 Legeak (Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearenak) 40. artikuluan xedatutako moduan; halaber, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 123. eta 124. artikuluetan aurreikusitakoari jarraiki, agindu honen aurka aukerako berraztertze errekurtsoa aurkez daiteke lan-agintaritzak honetan, hilabeteko epean agindua jakinarazi eta biharamunetik hasita.

Era berean, ebazpenak administrazio-bidea agortzen duenez, horren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtoa jarri ahal izango da Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, ebazpena jakinarazten denetik 2 hilabeteko epean, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legean xedatutakoaren arabera.

Vitoria-Gasteizen,

MIGUEL TORRES LORENZO
JAURLARITZAKO BIGARREN LEHENDAKARIORE ETA
EKONOMIA, LAN ETA ENPLEGU SAILBURUARENA